

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 96/13, 89/16, 5/22 i 31/24) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2022. GODINU REPUBLIKANSKE STRANKE

Broj: 03-07-6-635/23
Sarajevo, 11.02.2025. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI	5
5.2 PREPORUKE	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Republikanske stranke za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, utvrđeno je da je Republikanska stranka prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Republikanske stranke za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Republikanska stranka se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	100,00	0,76
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	100,00	0,76
II	Ostali prihodi i drugo	13.000,00	99,24
	Izvori finansiranja (I+II)	13.100,00	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 13.063,00 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je: Republikanska stranka.

Republikanska stranka registrovana je kod Općinskog suda u Goraždu, rješenjem broj: 045-0-F1-21-000 002 od 01.10.2021. godine.

Sjedište političke stranke je u Goraždu, ulica Šukrije Kukavice broj 3.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Ahmet Kulović, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2022. godinu je Nermina Buljubašić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, organizacionu strukturu Republikanske stranke čini:

- Centrala.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Republikanske stranke za 2022. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je troškove izborne kampanje ostvarila u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Republikanske stranke obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja obavlja se prvi put.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Republikanska stranka je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 13.063,00 KM.

Uvidom u Obavijest o utrošku sredstava stranke za 2022. godinu od 05.05.2022. godine, koja je Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavljena uz godišnji finansijski izvještaj, politička stranka navodi da ne ostvaruje nikakve prihode, a što se tiče rashoda ima jedino mjesečnu bankarsku naknadu.

S obzirom da je stranka dostavila Obavijest o utrošku sredstava koji nema formu plana, smatra se da nije sačinila program utroška sredstava na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i uporedba ostvarenih troškova sa planiranim, te da je finansijska sredstva u iznosu od 13.063,00 KM utrošila mimo planiranih, prekršene su odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Republikanska stranka je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Republikanska stranka nije u finansijskom izvještaju prijavila novčane donacije fizičkih lica i nenovčanu donaciju po osnovu besplatnog korištenja poslovnog prostora, koju je koristila Centrala stranke u Goraždu, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Prema podacima iz Saglasnosti za korišćenje poslovnog prostora fizičkog lica Kulović Ahmeta od 15.12.2021. godine, utvrđeno je da je politička stranka koristila poslovni prostor u vlasništvu fizičkog lica, bez naknade.

¹ U skladu sa odredbom člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

Politička stranka je korištenjem poslovnog prostora bez plaćanja zakupnine ostvarila nenovčanu donaciju, koju je u skladu sa članom 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka bila obavezna evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem finansijskom izvještaju na obrascu 3-e (Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obavezu platiti).

- Republikanska stranka nije pravilno u poslovnim knjigama uspostavila evidencije, niti je u finansijskom izvještaju prijavila novčane donacije dva fizička lica. Donaciju Kulović Ahmeta u iznosu od 9.000,00 KM primila je 13.05.2022. godine, a donaciju Kulović Denisa primila je 16.05.2022. godine u iznosu od 4.000,00 KM. Obje donacije su uplaćene na transakcijski račun broj 1011400077915897 kod Privredne banke Sarajevo.

U poslovnim knjigama, stranka je novčane donacije evidentirala na kontu humanitarnih prihoda, dok je u godišnjem finansijskom izvještaju iste iskazala kao ostale prihode, iako je to bila dužna evidentirati na obrascu 3-a (Prilozi fizičkih lica), te navesti ime i prezime svakog donatora zajedno sa iznosom donacije, datumom uplate i brojem potvrde o primljenoj donaciji.

c) Politička stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Republikanska stranka godišnji finansijski izvještaj za 2022. godinu nije dostavila u zakonom propisanom roku, nije vodila poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno nije uspostavila pravilne i potpune evidencije o svojim prihodima, rashodima, te obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja nije popunila u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Politička stranka je godišnji finansijski izvještaj podnijela nakon zakonom propisanog roka i suprotno odredbama člana 3. stav (1) Pravilnika, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da je Republikanska stranka godišnji finansijski izvještaj za 2022. godinu podnijela u elektronskoj formi, putem aplikacije FI CIK BiH dana 05.05.2023. godine. Stranka je dana 09.05.2023. godine Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavila obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, odštampane iz aplikacije u PDF formatu i ovjerene potpisom ovlaštenog lica i pečatom političke stranke, osim obrasca 1 (Opći podaci o političkoj stranci), a što je bila obavezna dostaviti.

- (2) Politička stranka nije vodila blagajničko poslovanje i nije uspostavila evidencije o gotovinskom prometu sredstava putem blagajne.

Stranka u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala promet blagajne, iako je uvidom u transakcijski račun stranke utvrđeno da je dana 17.05.2022. godine izvršen polog članarine u iznosu od 100,00 KM.

Pregledom dostavljenih potvrda o primljenim članarinama koje je stranka izdala fizičkim licima, utvrđeno je da je deset fizičkih lica dalo članarinu u gotovom novcu u iznosu od po 10,00 KM, što je stranka evidentirala u obrascu 3 (Izvori finansiranja). Stranka je imala obavezu da prikupljeni gotov novac evidentira putem blagajne i istu iskaže u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju.

Neprijavlivanjem prometa blagajne, politička stranka je prekršila odredbe člana 12. Pravilnika.

- (3) Stranka u finansijskom izvještaju koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH nije pravilno klasifikovala rashode, čime je prekršila odredbe člana 22. Pravilnika.

Uvidom u poslovne knjige i transakcijski račun stranke, utvrđeno je da je politička stranka 17.05.2022. godine izvršila uplatu takse za ovjeru prijave političkih subjekata za učešće na Općim izborima 2022. godine u iznosu od 13.000,00 KM. Navedeni trošak, politička stranka je u obrascu 4.1

(Režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala na kontu ostalih rashoda, iako je iste trebala iskazati kao troškove takse, novčane kazne i sl.

- (4) Stranka je imala obavezu da procijeni vrijednost nenovčane donacije po osnovu besplatnog korištenja poslovnog prostora, te da istu evidentira u poslovnim knjigama i iskaže u Završnom računu i godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu.

S obzirom da nije iskazala vrijednost nenovčane donacije, stranka je i ukupne prihode iskazala u manjem iznosu u odnosu na ostvarene, čime je prekršila odredbe člana 13. i 18. Pravilnika.

Republikanska stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala ni troškove zakupnine poslovnog prostora, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM² po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Republikanska stranka je u svrhu izborne kampanje za Opće izbore 2022. godine mogla da potroši sredstva u iznosu od 4.555,40 KM.

Republikanska stranka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu nije iskazala troškove propagande.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Republikanskoj stranci da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da svake godine donosi program utroška sredstava i da finansijska sredstva troši u skladu sa programom utroška sredstava,*
- *da vodi blagajničko poslovanje,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne i potpune evidencije o prihodima i rashodima i*
- *da finansijske izvještaje podnosi u zakonom propisanom roku i na način propisan Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Republikanska stranka nije dostavila primjedbe na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić

Šef Odsjeka za predrevizijske i administrativne poslove

Rijad Selmanović

² Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.